

Ólavsøka fær okkum at hugsa um samleika

– Hetta er jú løtan, tá ið føroyingar steðga á og hugsa um samleika, hvørji vit eru og vilja vera, sigur Tóra við Keldu, sum skal seta ársins ólavsøku. Hon var bilsin, men glað um at verða biðin at halda røðu til setanina

Eyðun Klakstein, eydun@sosialurin.fo

Tóra við Keldu, sum er lærari og forkvinna í »Meginfelag teirra, ið bera brek í Føroyum«, skal seta ársins ólavsøku.

Kvinnan úr Klaksvík hevur verið virkin í samfelagskjaki í fleiri ár, og nú er hon biðin um at seta ólavsøkuna – tjóðarhátíðina, ið verður hildin í høvuðsstaðnum.

Hvussu kennist at verða biðin um at seta ólavsøku?

– Hetta var nakað óvæntað, men eg var glað at verða biðin um at seta ólavsøkuna 2015. Nú, tá ið eg havi fingið nakrar vikur at hugsa meg um og vant meg við tankan, so kenni eg heiðurin stóran og síggi móguleikan at standa andlit til andlit við føroyingar at eggja og seta orð á viðurskifti, sum hava týðning fyri føroyingar og samfelagið alt. Hetta er jú løtan, tá ið føroyingar steðga á og hugsa um samleika, hvørji vit eru og vilja vera.

Hvat heldur tú ólavsøka umboðar?

– Ólavsøkan er serstøk hátíð, og føroyingar hava í ættarlið hátíðarhildið sambandið millum kristindóm og politik, dagin tá norsk kongurinn fall á Stiklastøðum 29. juli 1030. Tá savnast flestu føroyingar, fleiri á miðlunum, tingfólk, landsstýrisfólk, embætisfólk, prestar og bispur í skráðgongu til guðstænastu, og síðani verður Løgtingið sett. Við átrúnaði, politikki, mentan, veitsluróma, spentum ítróttaranda, vinsemi og familjuhugna í hásæti eru dagarnir eisini ein kærkomin steðgur og á okran hátt endin á summarfrítíðini.

– At føroyingar kalla ólavsøku tjóðarhátíð kann onkuntið undra. Um Føroyar eru ein tjóð, kunnu vit

í ávísu viðurskiftum seta spurnar- tekin við. Vit hava okkara egna mál, egnu mentan og Merkið. Tó er føroyski samleikin ofta tvíbýttur og ger okkum oftan flógv ella eisini tvíbýtt í tjóðskapi okkara. Hugsu, at føroyingar áttu at verið eins góðir við føroyska tjóðskapin og ólavsøkuna.

Hvat er tað besta við ólavsøku?

– Fríðagar, har familjan kann vera saman til hugna og gaman, eru altíð góðir. Mær dámar væl at hoyra felags-sangin og kórsang í Dómkirkjuni og at fylgja við í Kringvarpinum annars, hvat hendir í ítrótti, mentan, og hvat rører seg í føroysku fólkasálini.

Hvat er minni gott við ólavsøku?

– Dugi ikki at hugsa um nakað, sum er minni gott við ólavsøkuni.

Ólavsøka snýr seg nógv um at verða saman og finna saman.

Hvussu passast hetta inn í okkara tíð?

– At vera saman og finna saman passast inn í eina og hvørja tíð til øll menniskju, tørvurin er púra tíðarleysur. Vit eru sosialar verur, og hetta merkir eisini, at hetta meira ella minni er avgjørd fyrirtreyt, um vit skulu kenna okkum væl. Vit læra at vera menniskju við at vera saman við menniskjum.

– Ólavsøkudagarnir eru serliga dagarnir, tá ið føroyingar mæta vinum og kenningum, sum teir annars kanska ikki síggja so ofta. Tað hevur sjálvandi eisini stóran týðning, hetta er festligt, og stuttligt er at síggja kenda andlit aftur.

Hvønn týðning leggur tú í, at fólk hittast á gøtum og heimum – og ikki bert umvegis sosialar miðlar?

– Sosialu miðlarnir eru genialir, men kunnu ikki setast ístaðin fyri at vera saman andlit til andlit. Samtíð okkara er rík í móguleikum, tó gevur hon bæði vaksnum og børnum nýggjar avbjóðingar. Sum so er tað einki nýtt, at við tíðini koma nýggjar avbjóðingar, heldur er tað ein sannroynd. Samfelagið er tó ótrúliga nógv broytt bara seinastu 30 árin t.d. við sosialu miðlunum. Avbjóðingin er at finna javnvágina í at vera á og vera av.

– Í øllum hesum kunnu summarstevnum vera ein kærkomin karmur um at mæta vinum og kenningum og passast væl inn í okkara tíð. Tó hugsu eg, at tað grundleggjandi hevur størsta týðningin, at vit eru saman og finna saman í gerandisdegnum.

Hvat forhold hevur tú sjálv til ólavsøku?

– Ólavsøkan er ein hugnaligt hátíð. Havi ikki so ofta verið í høvuðsstaðnum hesar dagarnar. Haldi, at tað eru so nógv fólk, og eg dugi eitt sindur illa leysaprát, so mær dámar betur at njóta høvuðsstaðin, tá ið hann ikki er so fullur av fólki. Tó hava vit altíð hugnað okkum heima, hetta eru fríðagar, og miðlarnir eru ófærir at miðla út til okkum, sum eru aðra staðni enn har, tað gongur fyri seg.

Verður hendan ólavsøkan øðrvísi fyri teg?

– Ja, hendan ólavsøkan verður øðrvísi og nakað heilt serligt fyri meg. Eg eri eyðmjúk um heiðurin at seta ólavsøkuna 2015. Føroysku klæðini leggja klár, og eg eri so smátt farin at venja meg við tankan um at ganga ímillum allar føroyingarnar, sum koma á ólavsøku.

– Sosialu miðlarnir eru genialir, men kunnu ikki setast ístaðin fyri at vera saman andlit til andlit, sigur Tóra við Keldu, sum í ár skal halda eina serstaka ólavsøku